*Akmenka, Babri, Balda, Butleri, Čuksti, Dekšņi, Dītlovi, Dorotpole, Gulinova, Kirkiliški, Kristceļnīki, Lazareva, Liuki, Loci, Ostrovīši, Parma, Patmaļnīki, Peirāgi, Poļanka, Puša, Siugaļi, Stolbovka, Svātova, Šauriški, Virbuli, Vocīši, Zambari, Žagari, Žierkļi*

www.rezeknesnovads.lv

# LAIPA

Pušas pagasts

MALTAS APVIENĪBAS PĀRVALDES BEZMAKSAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS PUŠAS PAGASTĀ

Izdevums iznāk kopš 2001.gada 2026.gada NOVEMBRIS, Nr.11 [134]

## ZIŅAS ĪSUMĀ

Maltas apvienības pārvaldes svētku dienas un darba laiks novembra mēnesī:

- 17.11.2026: Pirmssvētku diena - darba laiks no 8:00 – 14:30.
- 18.11.2026: Latvijas Republikas proklamēšanas diena - Brīvdiena.

No 19.11.2026. līdz 02.12.2026. Maltas apvienības pārvaldes vadītājs Edgars Blinovs atradīsies atvaļinājumā. Aizvietos vadītāja vietnieks Gatis Pučka.

Novembrī aicinām iepazīt Pušas pagasta bibliotēkas piedāvājumu, smelties jaunas idejas un piedalīties radošajā darbnīcā.
No 02.11.2026.-30.11.2026. būs skatāma literatūras izstāde "Vārdi, kas paliek". Izstāde veltīta latviešu rakstnieces, dzejnieces un tulkotājas Dainas Avotiņas 100 gadu jubilejai.
No 10.11.2026.-30.11.2026.– Latvijas Republikas Proklamēšanas dienai veltīta tematiska literatūras izstāde "Mūsu zeme Latvija".
28.11.2026., pl.13.00 aicinām uz radošo darbnīcu "Adventes vainagu veidošana". Veidosim kopā skaistus Adventes vainagus, kas ienesīs mājās svētku noskaņu un Ziemassvētku gaidīšanas prieku.

## MANA LATVIJA MANA ATBILDĪBA



Edgara Blinova foto

Novembris ir laiks, kad īpaši izjūtam piederību savai zemei, tās vēsturei un cilvēkiem. Latvijas valsts svētki atgādina, ka valsts spēks slēpjas ne tikai tās simbolos un vēsturē, bet arī cilvēkos, kuri ar savu darbu, vērtībām un attieksmi veido mūsu ikdienu.

Maltas apvienības pārvaldes pagastos īpaša vērtība ir cilvēkiem, kuri saglabā kultūras un vēstures mantojumu, uztur tradīcijas, rūpējas par apkārtni un ar savu piemēru iedvesmo citus. Tuvojoties Latvijas dzimšanas dienai, godinām cilvēkus, kuru ieguldījums stiprina vietējo kopienu un piederības sajūtu savai zemei.

Latvijas valsts svētku pasākumā Pušas Tautas namā Maltas apvienības pārvalde pasniegs Pateicības rakstus Pušas pagasta iedzīvotājiem Annai Bečai, Annai Rutkovskai, Antoņinai Lopsai un Voldemāram Lovnikam, kā arī Pušas pagasta bibliotēkas vadītājai Ilgai Gribustei, godinot viņu ieguldījumu un darbu vietējās kopienas labā.

Latvija sākas mūsu mājās, mūsu cilvēkos un darbos, ko darām cits cita labā. Lai Latvijas dzimšanas diena stiprina lepnumu par savu zemi, vieno paaudzes un iedvesmo labiem darbiem!

Daudz laimes Latvijas 108. dzimšanas dienā!



## Maltas apvienības pārvalde turpina darbu pie parādu atgūšanas

Maltas apvienības pārvalde ir izvērtējusi pašvaldībai pienākošos, bet vēl nesamaksātos maksājumus par 2026. gada trešo ceturksni. Debitoru parādu izvērtēšanas komisijas 2026. gada 30. oktobra sēdē tika izskatīta situācija visos sešos Maltas apvienības pagastos – Feimaņu, Lūznavas, Maltas, Ozolaines, Pušas un Silmalas pagastā –, kā arī noteikti turpmākie pasākumi parādu atgūšanai.

Uz 2026. gada 1. oktobri Maltas apvienības pārvaldes kopējais debitoru parādu apjoms sastāda 110 566,78 eiro. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni tas ir samazinājies par 1974,37 eiro.

Parādu apjoms pa pagastiem:

- Feimaņu pagastā – 15 069,67 eiro;
- Lūznavas pagastā – 16 339,22 eiro;
- Maltas pagastā – 11 216,70 eiro;
- Ozolaines pagastā – 6615,20 eiro;
- Pušas pagastā – 8782,61 eiro;
- Silmalas pagastā – 52543,38 eiro.

Parādi veidojušies par dažādiem pašvaldības sniegtajiem maksas pakalpojumiem un saistībām, tostarp komunālajiem pakalpojumiem, dzīvojamo un nedzīvojamo telpu īri, nekustamā īpašuma un zemes nomu, bērnu ēdināšanu izglītības iestādēs un citiem pakalpojumiem.

Parādu atgūšana notiek, sadarbojoties ar iedzīvotājiem. Pagastu atbildīgie darbinieki regulāri sazinās ar maksātājiem, nosūta atgādinājumus un brīdinājumus, veic telefonsarunas, kā arī nepieciešamības gadījumā piedāvā vienoties par parāda pakāpenisku atmaksu. Atsevišķos gadījumos tiek izmantota arī sadarbība ar pašvaldības Sociālo dienestu, lai izvērtētu iespējas saņemt mājokļa pabalstu un rast risinājumus maksājumu saistību izpildei.

Parādu atgūšanas procesā tiek izmantota arī sadarbība ar AS "Kredītinformācijas birojs".

Informācijas nodošana kredītinformācijas sistēmai tiek veikta, ievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību un iepriekš informējot parādniekus. Uz 2026. gada 1. oktobri kredītinformācijas sistēmā bija ievietota informācija par 140 debitoru parādiem.

Debitoru parādu izvērtēšanas komisija noteikusi turpināt individuālu darbu ar katru parādnieku, atkārtoti izsūtīt brīdinājumus un pirmstiesas brīdinājumus, kā arī izvērtēt katra gadījuma turpmāko risinājumu.

Gadījumos, kad parādnieki ilgstoši neiesaistās saistību izpildē un neveic maksājumus, tiks izvērtēta iespēja vērsties tiesā par parāda piedziņu. Tāpat paredzēts izvērtēt zemes nomas līgumu izbeigšanu ar tiem nomniekiem, kuri nesadarbojas parādu nokārtošanā, ievērojot normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus.

Atsevišķi tiks izvērtēti arī ilgstoši un objektīvu iemeslu dēļ neatgūstami parādi, ievērojot normatīvajos aktos noteikto parādu norakstīšanas kārtību un noilguma termiņus.

Maltas apvienības pārvalde aicina iedzīvotājus būt atbildīgiem un savlaicīgi veikt līgumsaistībās noteiktos maksājumus. Ja ir radušās grūtības norēķināties, aicinām neizvairīties no saziņas ar attiecīgā pagasta pārvaldes darbiniekiem, bet savlaicīgi meklēt iespējamos risinājumus. Savlaicīga komunikācija un abpusēja sadarbība palīdz novērst parādu uzkrāšanos un papildu izdevumus parādu piedziņas procesā.

Maltas apvienības pārvalde turpinās sistemātisku darbu, lai nodrošinātu pašvaldības finanšu līdzekļu atgūšanu un atbildīgu rīcību ar publiskajiem resursiem.

## Reorganizēta īpašumu pārvaldības sistēma Rēzeknes novadā

No 2026. gada 3. novembra Rēzeknes novada pašvaldībā darbu sāk centralizētais Īpašumu pārvaldības dienests, kura izveides mērķis ir nodrošināt vienotu un efektīvāku pašvaldības īpašumu pārvaldību visā novadā.

Reorganizācijas ietvaros daļa ar īpašumu pārvaldību saistīto funkciju tiek centralizēta, savukārt apvienību pārvaldes arī turpmāk nodrošinās īpašumu ikdienas uzturēšanu un saimnieciskos darbus.

Izmaiņas skar arī Maltas apvienības pārvaldi – uz jauno Īpašumu pārvaldības dienestu pārcelts Maltas apvienības pārvaldes ceļu būvtehniķis Rihards Litke, kurš turpmāk darbu turpinās Rēzeknes novada pašvaldības Īpašumu pārvaldības dienesta ceļu būvtehniķa amatā.

Riharda Litkes kontaktinformācija:

- Adrese: Parka iela 1, Puša, Pušas pagasts, Rēzeknes novads, LV-4635
- Tālrunis: +371 26620385
- E-pasts: rihards.litke@rezeknesnovads.lv

Jaunā dienesta vadītāja ir Iveta Ladnā. Dienesta kompetencē būs pašvaldības nekustamo īpašumu un kustamās mantas pārvaldība, īpašumtiesību sakārtošana, attīstības plānošana, kā arī pašvaldības autoceļu un ielu apsaimniekošanas koordinēšana.

Jautājumos par zemi un ar to saistītiem nekustamā īpašuma jautājumiem iedzīvotāji nepieciešamības gadījumā var pieteikt konsultāciju un klātienes vizīti pie nekustamo īpašumu speciālistes Marijas Borisovas. Konsultācija un vizīte iepriekš jāsaskaņo, sazinoties pa e-pastu marija.borisova@rezeknesnovads.lv vai tālruni 28019563.

Iedzīvotāji aicināti ņemt vērā, ka līdz ar reorganizāciju ir mainījusies atsevišķu jautājumu izskatīšanas un speciālistu darba organizācijas kārtība. Lai nodrošinātu savlaicīgu jautājumu risināšanu, aicinām saziņai izmantot norādīto speciālistu kontaktinformāciju.

# Pušā aizvadīta senioru pēcpusdiena „Satikšanās rudenī”







Rudens ir īpašs gadalaiks – tas atnes ne tikai krāsainas lapas un mierīgākus vakarus, bet arī vēlmi biežāk satikties, kavēties atmiņās un izbaudīt kopā būšanas prieku. Tieši šādā sirsnīgā noskaņā 17. oktobrī Pušas Tautas namā aizvadīta senioru pēcpusdiena „Satikšanās rudenī”, pulcējot cilvēkus, kuri zina, cik vērtīgs ir labs vārds, silts smaids un satikšanās prieks.

Pēcpusdiena aizritēja mūzikas, sarunu un smaidu piepildīta. Ar muzikāliem priekšnesumiem klātesošos priecēja duets „Divi krasti”, ļaujot ļauties dziesmu melodijām, kas raisīja gan patīkamas atmiņas, gan vēlmi dziedāt līdzi. Seniorus sveica arī Maltas apvienības pārvaldes vadītājs Edgars Blinovs, novēlot ikvienam jauku, prieka un sirsnīgu emociju piepildītu pēcpusdienu.

Īpaši sirsnīgs brīdis bija veltīts šā gada jubilāriem – Zinaīdai Baugulei, Marijai Dzenei, Albertam Niperam, Ritai Babrei un Larisai Kudrjavcevai.

Sirsnīgus apsveikumus zelta kāzu jubilejā saņēma arī Marija un Antons Vaičuļi. Piecdesmit kopā nodzīvoti gadi ir skaists apliecinājums mīlestībai, pacietībai, uzticībai un spējai vienam otru izvēlēties atkal un atkal.

Pēcpusdienas gaitā valdīja omulīga un nepiespiesta gaisotne – pie tējas tases un cienasta raisījās sarunas, skanēja skaņuplašu melodijas, tika dziedāts, dejots un izmēģinātas radošas aktivitātes. Kādam tā bija iespēja satikt sen neredzētus draugus,



citam – dalīties dzīvesstāstos vai vienkārši baudīt mirkli, esot starp savējiem. Un varbūt tieši šie šķietami vienkāršie brīži ir paši vērtīgākie – kad nekur nav jāsteidzas, kad ir laiks sarunai, dziesmai un kopīgiem smiekliem.

Sirsnīgs paldies visiem senioriem par atsaucību, aktivitāti un dzīvesprieku, duetam „Divi krasti” – par muzikālo sniegumu un radīto noskaņu, kā arī ikvienam, kurš palīdzēja sarīkot šo jauko tikšanos!

Mīļie seniori, lai rudens dienās netrūkst siltu domu, gaišu mirkļu un cilvēku, ar kuriem dalīties priekā! Uz tikšanos nākamajos pasākumos! Ņemiet līdzi draugus un kaimiņus, lai nākamreiz satiktos vēl kuplākā pulkā, kopīgi dziedātu, dejotu, kavētos atmiņās un radītu jaunus, skaistus kopā būšanas mirkļus.

Jo gadi krāj atmiņas, bet satikšanās dāvā prieku, un nevienam nav par vēlu dziedāt, dejot un priecāties par dzīvi!

*Kristīne Zuja*
*Pušas Tautas nama*
*Kultūras pasākumu organizatore*
*E.Blinova foto*



## Pušas Tautas nams aicina uz kino vakariem

Kino uz lielāka ekrāna, kopīgi noskatīta filma un iespēja satikties – Pušas Tautas nams aicina iedzīvotājus atgriezties pie kopīgas kino baudīšanas tradīcijas.

23.oktobra vakarpusē Pušas Tautas namā skatītājiem bija iespēja noskatīties režisora Viestura Kairiša filmu „Uļa". Šis kino vakars apliecināja, ka arī mūsdienās kino var būt nozīmīgs iemesls, lai izrautos no ikdienas rutīnas, satiktos un kopīgi piedzīvotu mākslas radītās emocijas.

Laikā, kad izklaides iespējas ir pieejamas ik uz soļa un filmas iespējams skatīties individuāli, kopīgi kino seansi piedāvā ko vairāk par filmu uz ekrāna. Tie rada telpu sarunām, viedokļu apmaiņai un jaunām satikšanās iespējām. Tieši šāda klātienes pieredze veido piederības sajūtu un stiprina vietējās kopienas saites.

Pušas Tautas nams vēlas veicināt kino vakaru tradīcijas turpināšanos, piedāvājot iedzīvotājiem iespēju baudīt kino kopā un aktīvāk iesaistīties vietējā kultūras dzīvē.

Nākamais kino seanss Pušas Tautas namā paredzēts 11. novembrī. Aicināti visi kino interesenti no Pušas un apkārtnes!

Kultūras dzīve veidojas, cilvēkiem satiekoties un līdzdarbojoties. Ikviens apmeklētājs ir daļa no šī procesa, tāpēc aicinām izmantot iespēju būt klāt, dalīties iespaidos un kopīgi veidot tradīciju, kas bagātina gan individuālo pieredzi, gan visas kopienas dzīvi.






## Kas gaidāms novembrī?

11.novembrī plkst. 18.00 aicinām iedzīvotājus pulcēties pie Pušas pagasta Tautas nama, lai kopīgi godinātu Latvijas brīvības cīnītājus un stiprinātu piederības sajūtu Latvijai.

Aicinām ņemt līdzi svecītes, lai kopīgi veidotu latvju zīmes un ar gaismu godinātu tos, kuri cīnījušies par mūsu valsts brīvību.

Būsim kopā, lai Lāčplēša dienā ar gaismu, piemiņu un kopā būšanu godinātu Latvijas brīvības cīnītājus!

Savukārt 18. novembrī aicinām ikvienu būt kopā un atzīmēt Latvijas svētkus koncertā „Ar dziesmu sirdī". Koncertā uzstāsies duets „RaDa", kurā muzicē Raitis un Dagnija, kuru dzīves ceļus savedusi kopā tieši mūzika. Spēka caurvītas latviešu tautasdziesmas, tautā iemīļotas un populāras latviešu melodijas – ar šādu muzikālu krāsainību duets Latvijas svētku laikā dodas pie saviem klausītājiem, aicinot ikvienu klātesošo ļauties muzikālam sajūtu ceļojumam koncertprogrammā „Ar dziesmu sirdī".

Aicinām šajā īpašajā dienā satikties, pabūt kopā ar līdzcilvēkiem un baudīt mūziku, kas vieno un rada svētku sajūtu. Lai 18. novembris kļūst par skaistu kopā būšanas brīdi, godinot Latviju un tās cilvēkus!

Pasākuma laikā iedzīvotājiem tiks pasniegti pateicības raksti par nozīmīgu ieguldījumu pagasta attīstībā un sabiedrības labā.

# Peirāgi – sādžas stāsts laika gaitā



Peirāgi ir sena Latgales sādža, kas mūsdienās atrodas Rēzeknes novada Pušas pagastā. Tās vēsture saistīta ar plašāku Pušas un Andrupenes kultūrvēsturisko telpu. Mūsdienās Peirāgi ir neliela apdzīvota vieta, tomēr vēstures avoti liecina, ka sādžai un tās apkārtnei ir daudz senāka un daudzveidīgāka vēsture, nekā šodien varētu šķist.

Viena no senākajām liecībām par Peirāgu apkārtni ir saistīta ar arheoloģisko mantojumu. 1942. gada 3. aprīlī Pieminekļu valde publicēja rīkojumu par valsts aizsargājamiem pieminekļiem. Rīkojumā norādīts, ka Rēzeknes apriņķī, Andrupenes pagastā, Peirāgu ciemā un Sivgaļu ciemā esošie pilskalni tiek ierakstīti valsts aizsargājamo pieminekļu sarakstā. Tas ir būtisks vēstures avots, kas apliecina, ka jau 20. gadsimta pirmajā pusē Peirāgu apkārtnē bija apzināta un valsts aizsardzībā ņemta arheoloģiska vērtība.

1942.gada dokumentā īpaši svarīgs ir arī administratīvais apzīmējums – Peirāgu ciems atradās Rēzeknes apriņķa Andrupenes pagastā. Tādējādi šis avots tieši apliecina Peirāgu kā apdzīvotas vietas pastāvēšanu tā laika administratīvajā teritorijā.

Peirāgu apkārtnes arheoloģisko nozīmi papildina vēlāk dokumentētā Pīrāgu viduslaiku kapsēta, kas iekļauta valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā kā vietējas nozīmes arheoloģijas piemineklis. Tas liecina par senas apdzīvotības un cilvēku darbības pēdām šajā teritorijā. Vienlaikus 1942. gada rīkojuma pieminētais Peirāgu pilskalns un vēlāk dokumentētā Pīrāgu viduslaiku kapsēta ir jāuzskata par atsevišķi pētāmiem objektiem, kamēr nav atrasts avots, kas ļautu tos identificēt kā vienu un to pašu vietu.

19.gadsimtā un 20. gadsimta sākumā Peirāgi bija tradicionāla Latgales lauku apdzīvotības vieta. Vēsturiskajos vietvārdu materiālos sastopama arī senāka nosaukuma forma – Pēirāgi. Peirāgu vārds sastopams arī apkārtnes dzimtu un apbedījumu materiālos, kas norāda uz šī uzvārda izplatību konkrētajā teritorijā.

Īpaši spilgti Peirāgu sādžas dzīvi atklāj 1938. gada preses publikācija „Pūsta pīmaklātos vītos". Tajā aprakstīta liela vētra, kas skāra plašu Latgales teritoriju. Visvairāk Andrupenes pagastā cietušas Peirāgu, Sivgaļu, Krystceļu, Skrabu un Lipušku sādžas.

Šis apraksts ļauj ieraudzīt Peirāgus 1938. gadā – laikā, kad Latvija vēl bija neatkarīga valsts. Sādžā bija zemnieku saimniecības, labības lauki, augļu dārzi, šķūņi, dzīvojamās mājas, zirgi un lauksaimniecības darba rīki. Rakstā stāstīts par kādu Peirāgu saimnieku, kurš neilgi pirms vētras bija stāvējis sava tīruma kalnā un priecājies par labo ražu. Labība bija nopļauta, kūļi bija lieli, bet šķūņi jau bija piepildīti.

Vētra dažu minūšu laikā šo darbu izpostīja. Spēcīgais vējš aizrāva labības kūļus, salauza kokus, nopostīja augļu dārzu, norāva dzīvojamās mājas jumtu un sagrāva saimniecības ēkas. Tika bojāta arī vētejamā mašīna, bet kaimiņa pļavā tika atrasts nobeidzies zirgs. Raksts uzskatāmi parāda, cik nozīmīgs zemnieka saimniecībā bija katrs lauks, šķūnis, zirgs un lauksaimniecības darba rīks.

Pēc vētras Peirāgu un citu sādžu saimniecības apsekoja īpaša komisija. Tika vērtēti zaudējumi un meklētas iespējas palīdzēt cietušajiem. Rakstā minēta arī Valsts zemes banka un tās Rēzeknes nodaļas priekšnieks Laurinovičs. Tika paredzēts, ka nepieciešamības gadījumā cietušajiem saimniekiem būs iespējams saņemt aizdevumus un atvieglojumus maksājumu kārtošanā. Tas parāda, ka Peirāgu zemnieku saimniecības bija iekļautas tā laika Latvijas lauksaimniecības un kredītsistēmā.

1938.gada aprakstā īpaši izceļas arī augļu dārzi un lauksaimniecības zemes. Tādējādi Peirāgi pirms Otrā pasaules kara bija aktīva lauksaimnieciska sādža, kuras iedzīvotāju ikdienu noteica zemes apstrāde, ražas novākšana un saimniecību uzturēšana.

*Turpinājums 6.lpp.*



Piens nav tikai govij uz mēles

Neapstrīdami, ka stabila lopbarības bāze ir izšķirošais faktors lopu produktivitātes celšanā. Taču ne mazāk svarīgi arī tas, kā izmanto esošo lopbarību, kā to sagatavo izēdināšanai, kā sadala barības devās. Piemēram, ir zināms, ka krasa pāreja no viena lopbarības veida uz citu negatīvi atsaucas uz izslaukumiem. Manā grupā bija šāds gadījums: ilgāku laiku govis baroju ar sienu, bet kad tā krājumi izbeidzās, barības devās ieviesu skābbarību un salmus. Otrā dienā katra govs piena izdeva apmēram par litru mazāk. Tāpat ļoti svarīgi ir barot govis vienā un tai pašā laikā. Ja rītos aizkavēsies un padosi barību stundu pusotras vēlāk, tad pusdienlaika slaukšanas reizē no govs iegūsi par 150—200 gramiem piena mazāk.

To pašu var teikt arī par lopu kopšanu. Pieņemsim, ka govis pieradušas pie tā, ka tās diendienā rītos tīra, pirms slaukšanas un slaucot masē tesmeņus. Ja dienu vai divas to vairs nedara, govis kļūst nervozas un aprauj pienu.

Taču ir govju produktivitātes celšanas rezerves, kas nav atkarīgas no slaucējām. Piecos darba gados piena fermā es pārliecinājos, ka svarīga loma govju produktivitātes celšanā ir pastāvīgiem lopkopju kadriem. Manā grupā, piemēram, nav nevienas ālavas. Bet, lūk, Veronikas Siņavskas grupā ir ālavas. Arī piena Siņavska izslauc mazāk nekā es. Ja es diennaktī izslaucu no govs 10—11 kilogramus piena, tad viņas grupā pat astoņus neizlauksi. Kāpēc? Tikai tāpēc, ka govju grupa, ko patlaban kopj Veronika ļoti bieži pārgāja no vienas slaucējas pie otras. Lūk, arī rezultāti.



Atsma, Nr.50 27.04.1960

Pāris vārdus par ganībām. Iegājušās vasaras sākumā mana govju grupa ganījās Peirāgos, kur bija labs zāles zelmenis, bet pēc tam to pārveda uz Aleksandrovku, kur uz purva ciņiem auga reta zālīte. Govis tūdaļ aprāva pienu vairāk nekā par trim litriem katra. Tādējādi mēneša laikā katra govs izdeva par 100 kilogramiem piena mazāk.

Sliktas ganības jākultivē un jāpārvērš augstražīgās. Vairāk jāsēj arī kukurūzas. Bez kukurūzas skābbarības piena izslaukumus nepaaugstināsi. Lūk, tādas ir mūsu, kolhoza slaucēju, pretenzijas arteļa valdei.

**E. Peirāga,**
Puškina kolhoza slaucēja




*Latvijas ceļu un pagastu robežu karte ar valsts mežiem 1934.g.*

*Sākums 5.lpp.*

Pēc Otrā pasaules kara Peirāgu dzīvē sākās pilnīgi cits laikmets. Privāto zemnieku saimniecību vietā lauksaimniecība tika organizēta kolektīvi. Peirāgu apkārtne nonāca Puškina kolhoza saimnieciskajā telpā.

1950.–1960. gadu preses materiāli ļauj daudz detalizētāk ieraudzīt šo laiku. Peirāgi šajos avotos parādās kā vieta, kur Puškina kolhozs izmantoja ganības un lauksaimniecības zemi. Īpaši nozīmīga bija lopkopība.

Par vienu no pazīstamākajām Puškina kolhoza slaucējām kļuva Eleonora Peirāga. Viņa bija viena no kolhoza vadošajām slaucējām un noteiktā periodā ieņēma pirmo vietu piena izslaukumos Rēzeknes rajonā. Vienā no publikācijām viņa stāsta, ka pirmajos trijos mēnešos no govs izslaukusi 780 kilogramus piena. Šis rezultāts viņai nodrošināja pirmo vietu ne tikai savā fermā, bet arī rajonā.

Eleonora Peirāga savos rakstos daudz runāja par lopkopības darba ikdienu. Viņa uzsvēra kvalitatīvas lopbarības nozīmi, vienmērīgu barošanas režīmu, govju kopšanu un pastāvīgu lopkopju darbu. Viņas pieredze rāda, ka piena ražošana kolhozā bija atkarīga ne tikai no govju skaita, bet arī no ganību kvalitātes un cilvēku darba.

Īpaši interesanta ir liecība par Peirāgu ganībām. Eleonora Peirāga rakstīja, ka viņas govju grupa vasaras sākumā ganījās Peirāgos, kur bija labs zāles zelmenis. Pēc tam govis pārveda uz Aleksandrovku, kur ganības bija sliktākas un zāle auga uz purva ciņiem. Pēc pārvietošanas piena izslaukums strauji samazinājās – katra govs dienā deva vairāk nekā par trim litriem piena mazāk, un mēneša laikā no vienas govs tika iegūts par aptuveni 100 kilogramiem piena mazāk.

Šī liecība ir nozīmīga arī Peirāgu ainavas vēsturei. Tā apliecina, ka 1950. gados Peirāgu apkārtnē bija kvalitatīvas ganības, kuras izmantoja kolhoza lopkopībā.

Puškina kolhoza fermās strādāja vairākas slaucējas. Presē minētas Eleonora Peirāga, Adele Korobčenoka, Genovefa Astahovska, Antoņina Tuča un Veronika Siņavska. Rakstos īpaši uzsvērta slaucēju savstarpējā palīdzība. Ja kāda saslima, pārējās uzņēmās viņas darbu. Kad saslima Genovefa Astahovska, Eleonora Peirāga paziņoja, ka pati viņu aizvietos.

*Turpinājums 7.lpp.*

## Kūkmaterialu izvešonu beidzūt

*1947.02.16 Pa Staļina Ceļu, Rēzekne*



—Atnōkt pi vēlēšonu urnom ar apziņu, ka sovu pīnōkumu pret Dzimtini esi gūdam izpiļdejis, — tai nūlēme Ondrupines pogosta Peirāgu sādžas zemnīki. Pādejōs nedeļas pagōja vyspōrejā dorba pacylōteibā. Zemnīki pyrms termiņa izpiļdeja pīna pīgōdes planu, pōrdeve labeibas pōrpalykumus vaļstei, gatavōjōs pavasara sējai, izvede kūkmaterialus uz dzeļžceļa stacijom.

Dīndīnā nanūryma līksmō dorba dzīsme. Jautri skanēja kalēja vasars, klaudzēja cērvi mežā, dyuce labeibas teirejamōs mašinas, byra zalta gryudi pavasara sējai, čeikstēja rogovu slices, kur zemnīki vede nu meža uz staciju kūkmaterialus.

Ar sajyusmu strōdōja vālātōji, lai cineigi sagaideit vēlēšonu dīnu. Un šū zeimeigū dīnu sagaideja kaitys pīsanōk padūm'u cylvākim. Zemniki-pyrmryndnīki pyrms termiņa izpiļdeja sovas saisteibas pret Dzimtini. Tagad sādžas īdzeivōtōji nūgērb dorba drēbes, gatavojās īt pi vēlēšonu urnom, lai izpiļdeitu vyslelōkū un gūda pylnū padūm'u cylvāka pīnōkumu—atdūt sovus bolsus par staliniskō komunistu un bezpartejiskūs bloka prīkšstōvi Augstōkā vaļsts varas organā.

Uzjāmumā: Peirāgu sādžas zemnīki atvede pādejūs kūkmaterialu vazumus uz Maltas staciju.

Materiāls sagatavots, pamatojoties uz internetā pieejamo informāciju, Rēzeknes Centrālās bibliotēkas materiāliem un vēsturiskajām publikācijām vietnē periodika.lv.

*Sākums 5.lpp.*

Šajos materiālos redzama arī tā laika kolhoza lopbarības sistēma. Pie fermām tika audzētas cukurbietes un kartupeļi, tika izmantota skābbarība, bet īpaša uzmanība tika pievērsta kukurūzas audzēšanai. Kolhoza slaucējas prasīja uzlabot ganības un nostiprināt lopbarības bāzi.

Peirāgu cilvēki strādāja ne tikai lopkopībā. 1960. gada publikācijā par rudzu pļauju Puškina kolhozā starp labākajiem kolhozniekiem minēti J. Peirāgs un P. Peirāgs, kuri ar pļaujmašīnām piedalījās rudzu pļaušanā. Tas apliecina, ka Peirāgu uzvārda pārstāvji bija iesaistīti arī augkopības darbos.

1961.gada publikācijā vēlreiz uzsvērts Eleonoras Peirāgas darba ieguldījums. Tajā teikts, ka viņa ilgu laiku bija paturējusi pirmo vietu piena izslaukumos un viņas vārds bija labi pazīstams visā Rēzeknes rajonā. Vēlāk viņu sacensībā pārspēja kolhoza lopkope Genovefa Astahovska. Eleonora Peirāga par kolēģes panākumiem priecājās, un tas tika pasniegts kā savstarpējās palīdzības piemērs.

Tādējādi 1950.–1960. gados Peirāgu sādžas vēsturē parādās jauna lappuse. Ja 1938. gada avots rāda individuālo zemnieku saimniecību dzīvi, tad pēc kara Peirāgi redzami jau kā Puškina kolhoza lauksaimniecības telpa – ar ganībām, fermām, labības laukiem un kolhozniekiem.

Padomju periodā Peirāgos tika izveidota arī lauksaimniecības infrastruktūra. Vēlākajos dokumentos minētas divas Peirāgu fermas – viena celta 1958. gadā, otra 1982. gadā. Tas apliecina, ka Peirāgu apkārtnei kolhoza saimniecībā bija ilgstoša nozīme. Līdz 20. gadsimta beigām šī sistēma mainījās, un pēc kolhozu likvidācijas lielākā daļa šīs infrastruktūras zaudēja savu sākotnējo funkciju.

Peirāgu vēsturē nozīmīga ir arī padomju represiju lappuse. 1949. gada 25. martā no Peirāgiem tika izsūtīti Antons Peirāgs, Marija Peirāga un Vladislavs Peirāgs. Viņi tika nogādāti Omskas apgabalā. Antons izsūtījumā mira 1949. gada 6. novembrī, bet Marija un Vladislavs tika atbrīvoti 1956. gadā. Šis ieraksts ir viena no konkrētām liecībām par to, kā padomju okupācijas represijas skāra Peirāgu iedzīvotājus.

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas Peirāgos atkal parādījās privātās zemnieku saimniecības. 1991. gadā tika reģistrēta zemnieku saimniecība "Ceriņi", 1993. gadā – "Birze", bet 1995. gadā – "Pakalni". Šie piemēri parāda pāreju no kolhoza saimniecības uz privāto lauksaimniecību.

Peirāgu apkārtnē nozīmīga ir arī smilts atradne. Tās izpēte veikta 1992. gadā, un vēlāk tā tika izmantota būvniecības un ceļu uzturēšanas vajadzībām. Peirāgu karjers ir vēl viena liecība par to, kā sādžas teritorija laika gaitā izmantota ne tikai lauksaimniecībā, bet arī saimnieciskās infrastruktūras nodrošināšanai.

Mūsdienās Peirāgi ir neliels skrajciems Pušas pagastā, Rēzeknes novadā. 2003. gadā Peirāgos bija dokumentēti 36 iedzīvotāji. Vēlāk iedzīvotāju skaits un apdzīvotības intensitāte ir samazinājusies, un Peirāgi šodien ir viena no nelielajām Pušas pagasta apdzīvotajām vietām.

Tomēr sādžas nelielais mūsdienu iedzīvotāju skaits neatspoguļo tās vēsturisko nozīmi. Peirāgu vēsture aptver vairākus atšķirīgus laikmetus – senās apdzīvotības un arheoloģiskā mantojuma periodu, tradicionālās Latgales sādžas laiku, neatkarīgās Latvijas zemnieku saimniecību laikmetu, kara un represiju gadus, kolhoza periodu un atjaunotās Latvijas privātās saimniekošanas laiku. Peirāgus var uzlūkot ne tikai kā mazu sādžu Pušas pagastā. Tie ir vieta, kur vienā ainavā savienojas senā apdzīvotība, Latgales sādžas dzīvesveids, zemnieku darbs, kara un varas maiņu radītie satricinājumi, kolhoza laikmets un mūsdienu lauku dzīve.

Peirāgu vēsture vēl nav līdz galam uzrakstīta. Īpaši vērtīgi būtu turpināt pētīt draudžu metriskās grāmatas, 19. gadsimta revīziju materiālus, 1935. gada tautas skaitīšanas dokumentus, Pieminekļu valdes arhīvu un Puškina kolhoza dokumentus. Tie varētu palīdzēt noskaidrot Peirāgu māju nosaukumus, dzimtu saistību, iedzīvotāju skaitu dažādos gados un pilnīgāk atklāt to cilvēku likteņus, kuru dzīve veidojusi Peirāgu sādžas vēsturi.

**Nalaimes gadījums ar zīpzolem**

Šimōs dīnos, Andrupenes pogosta Peiragu sādžā dzeivojūša A. Šņukuta treis godi vacais puika Jōnis aiz vacōkūs nauzmaneibas, īdzēris atsškaideitas zīpzōles. Nalaimeigais puika, ar vōjom cereibom uz izaveseļōšonūs īvītōts Sorkonō Krista slimneicā — Rēzeknē.

*1935.08.29 Jaunais Vōrds Latgolas Zemnīku laikraksts*







# MALTAS APVIENĪBA
# NOVEMBRIS 2026

## MALTAS PAGASTS

### MALTAS PAGASTA KULTŪRAS NAMS

**2.11. - 14.11.**
Ceļojoša fotoizstāde "Divas puses" par godu Zemessardzes 35. gadadienai un sarkanbaltsarkano lentīšu locīšana

**8.11.** 17.00
Filma "Tumšā robeža''

**18.11.** 17.00
Fotoizstādes "Malta fotomirkļos" atklāšana.

**18.11.** 18.00
Svētku koncerts "Paauklē, saulīte, manu zemīti"

**28.11.** 14.00
Annas Dribas un Agra Riča koncerts "Ugunīgā sirds". Romu deju meistarklase

**29.11.** 15.00
Kaligrāfijas un Ziemassvētku kartīšu darbnīca un eglīšu iedegšana "Lai mirdz!"

### MALTA

**11.11.**
16.00 Sv. Mise Maltas Sv.Krusta pagodināšanas Romas katoļu baznīcā
16.00 Lāpu gājiens
(Rozentovas baznīca - Maltas pagasta kultūras nams)

## LŪZNAVAS PAGASTS

### LŪZNAVAS MUIŽA

**1.11.** 15.00
Duo blz'art. Koncerts

**8.11.** 10.00
"Smalkais stils" brokastu labdarības pop-up kafejnīca

**8.11.** 14.00
Filma "Uļa"

**15.11.** 17.00
Literārās sarunas. Luīze Pastore

**29.11.** 15.00
YŪT akustiski. Koncerttūre

### LŪZNAVAS PAGASTA KULTŪRAS CENTRS

**11.11.** 17.00
Lāpu gājiens "Vienoti gaismā"

**18.11.** 17.00
Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai veltīts koncerts "Mans stāsts Latvijai"

## PUŠAS PAGASTS

### PUŠAS PAGASTA TAUTAS NAMS

**11.11.** 18.00
Filma "Tumšā robeža"

**18.11.** 12.00
Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai veltīts koncerts "Ar dziesmu sirdī"

## SILMALAS PAGASTS

### SILMALAS KULTŪRAS NAMS

**18.11.** 11.00
Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai veltīts koncerts "MŪSU LATVIJA"

### RUŽINAS KULTŪRAS NAMS

**21.11.** 18.00
Mūziķas un deju vakars "NO ĢITĀRAS STĪGĀM LĪDZ DISKO RITMIEM"

**29.11.** 16.00
Ziemassvētku egles iedegšanas svētki

## FEIMAŅU PAGASTS

### FEIMAŅU PAGASTA KULTŪRAS NAMS

**18.11.** 13.00
Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai veltīts koncerts "Latvija- mūsu sirds balss"

**29.11.** 17.00
Ziemassvētku egles iedegšana „Egles gaismā sākas brīnums"

## OZOLAINES PAGASTS

### OZOLAINES PAGASTA TAUTAS NAMS

**18.11.** 15.00
Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai veltīts koncerts "Es savai TĒVZEMEI"

**26.11.** 19.00
Adventes vainagu radošā darbnīca

MALTAS APVIENĪBAS PĀRVALDE
RĒZEKNES NOVADS

**BEZMAKSAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS „LAIPA"**
Izdevums iznāk vienu reizi mēnesī.
Tirāža: 150 eksemplāri.
Elektroniski izdevumu var izlasīt Rēzeknes novada pašvaldības mājas lapā www.rezeknesnovads.lv

IZDEVĒJS:
MALTAS APVIENĪBAS PĀRVALDE PUŠAS PAGASTĀ
Reģ.Nr.: 40900027426
Juridiskā adrese: Brīvības iela 6, Malta, Maltas pag., Rēzeknes nov., LV-4630
Faktiskā adrese: Parka iela 1, c.Puša, Pušas pag., Rēzeknes nov., LV-4635
E-pasts: info@pusa.lv
Tālr.: +371 29398491

REKVIZĪTI:
Banka: A/S Swedbank
Swift kods: HABALV22
Konta Nr.: LV68HABA0551046064287

SEKO LĪDZI:
facebook.com/Pušas pagasts
facebook.com/Puša runoj
twitter.com/MaltasApvieniba
instagram.com/pusasjc Pušas jauniešu centrs

Pušas pagasts